

ISC
دارنده مجوز
۹۶۱۷-۱۲۸۰۲

ساخت و بررسی ویژگی های روانسنجی پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی

سالار گشتاسبی اصل

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه پیام نور تهران جنوب

Salar.goshtasbi.asl@gmail.com

مهتری فاتحی

دانشجوی دکتری روانشناسی دانشگاه آزاد خوراسگان اصفهان

Fatehimahshid@gmail.com

راضیه موزرمی نیا

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه پیام نور تهران جنوب

atilamozarminia@gmail.com

چکیده

با توجه به اهمیت تشخیص صحیح اختلالات روانی، بالاخص اختلالات شخصیت که زندگی شخص و اطرافیانش را تحت شعاع قرار می دهند، ساخت و بررسی ویژگی های روانسنجی پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی مد نظر این پژوهش قرار گرفت. بدین منظور ۱۱۲ نفر از دانشجویان دانشگاه پیام نور مرکز تهران جنوب به صورت داوطلبانه به پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی که بر اساس پیشینه نظری و مصاحبه ای که با ۱۶ نفر بیمار مبتلا به اختلال شخصیت مرزی صورت گرفته بود، ساخته شد، پاسخ دادند. نتایج حاصل از تحلیل مولفه های اصلی نشان داد که پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی با ۲۱ سوال، بر اساس (۰/۶۷/۳۶۸) واریانس کل، دارای سه عامل زیر بنایی به نام های (تکانشگری و هیجان زدگی)، (نامیدی و سردرگمی)، و (پارانوئید و گسستگی) می باشد. محاسبه ضریب آلفای کرونباخ (۰/۹۰۲)، موید همسانی درونی بالای پرسشنامه بود. یافته ها حاکی از آن است که پرسشنامه حاضر با عنوان پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی، با ۲۱ سوال، از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است که متخصصین (روانشناسان بالینی و روانپزشکان) می توانند برای تسریع و تکمیل روند تشخیص از آن استفاده کنند.

کلمات کلیدی: اختلالات شخصیت، اختلال شخصیت مرزی، ویژگی های روانسنجی، روایی و پایایی، پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی

مقدمه

شخصیت عبارت است از یک اصطلاح کلی که می گوید فرد چگونه با انواع رویدادهای زندگی مقابله می کند، یا آنها سازگار می شود و به آنها واکنش نشان می دهد؛ اکثر مردم بر اساس تجربه های خود متحول می شوند، برای واکنش نشان دادن در مقابل رویدادهای زندگی رفتارهای جدید و موثرتری یاد می گیرند و این یادگیری ها به آنها اجازه می دهند که با موفقیت بیشتری با الزامهای زندگی سازگار شوند، در مقابل، بعضی مردم برای مقابله با چالش های زندگی، روشی انعطاف ناپذیر و سخت گیرانه پیش می گیرند، روش آنها برای مقابله با رویدادهای زندگی ثابت و نامتغیر است و این موضوع برای آنها پیامدهای دردسرساز به همراه می آورد، این ویژگی ها معمولا در کسانی دیده می شود که به اختلالات شخصیت مبتلا هستند (گنجی، ۱۳۹۳، جلد دوم، ص. ۲۳۱).

DSM-5 اختلال شخصیت را اینگونه تعریف می کند؛ مجموعه ای بادوام از تجربه های درونی و رفتارها که با آنچه از فرهنگ و جامعه فرد انتظار می رود بسیار تفاوت دارد، فراگیر و انعطاف ناپذیر است، در نوجوانی یا اوایل بزرگسالی شروع شده است، در طول زمان ثبات دارد، و به رنج یا نابسامانی منجر می شود (DSM-5، ۲۰۱۳، ترجمه سیدمحمدی، ۱۳۹۳، ص. ۹۷۵).

اختلالات شخصیت بر اساس شباهت توصیفی شان به یکدیگر، در سه خوشه گروه بندی می شوند؛ خوشه A شامل اختلالات شخصیت پارانوئید، اسکیزوئید، و اسکیزوتایپی است؛ خوشه B شامل اختلالات شخصیت ضداجتماعی، مرزی، نمایشی، و خودشیفته است؛ و خوشه C شامل اختلالات شخصیت دوری گزین، وابسته، و وسواسی- جبری است (بلک و گرنت^۱، ۲۰۱۴، ترجمه منصوری راد، ۱۳۹۴، ص. ۳۷۳).

یکی از اختلالات شخصیت که مشکلات زیادی را برای شخص مبتلا به همراه دارد، اختلال شخصیت مرزی است؛ افراد دارای اختلال شخصیت مرزی اغلب رفتارهایی نظیر آسیب به خود، ایجاد خراشیدگی و بریدگی عضو، خودکشی، به هم زدن رابطه و استفاده از داروهای مختلف، احساس ملال دائم، اختلال رفتاری مثل بی پروایی یا دزدی، خلق های متغیر، خشم ناگهانی، شدید و بی اطمینانی درباره ی هویت جنسی از خود نشان می دهند، همچنین ولخرجی، سومصرف مواد، و رانندگی دیوانه وار از علایم دیگر این اختلال شخصیت است (Bohus et al, 2013).

بیماران دارای اختلال شخصیت مرزی اغلب در حل تعارض مشکل دارند (Posner et al, 2002)، همچنین آنها حساسیت زیادی به محرک های منفی نشان می دهند (Herpertz et al, 1997)، نتایج تحقیقات قبلی نشان می دهد که بیماران دارای اختلال شخصیت مرزی از نظر تنظیم هیجانی مشکل دارند (Niedtfeld & Schmahl, 2009) میزان ناکارآمدی در کنترل عواطف در افراد مبتلا به اختلال شخصیت مرزی بیشتر از سایر افراد است (Barnow et al, 2012) ناتوانی در کنترل عواطف و تکانشگری، دوتا از ویژگی های اصلی اختلال شخصیت مرزی است (Fossati et al, 2014).

اختلال شخصیت مرزی و ویژگی های آن همچون ناامیدی، تکانشگری، بی ثباتی عاطفی و آشفتگی های بین فردی به طور معناداری با خودکشی و افکار خودکشی و رفتار خود آسیب زنی غیر خودکشی ارتباط دارند (سلطانی نژاد و همکاران، ۲۰۱۳).

برای انجام مداخلات موثر به اطلاعات کاملی نیاز است، برای جمع آوری اطلاعات راه های متنوعی وجود دارد، فنون اصلی جمع آوری اطلاعات عبارتند از: مشاهده طبیعی، مصاحبه، پرسشنامه، مورد پژوهی^۲، و آزمون معیار شده (فلیپ رایس^۳، ۲۰۰۱، ترجمه فروغان، ۱۳۹۲، ص. ۲۷).

1- Black & Grant
2- Case Study
3- Philip Rice

یکی از راه های جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه است؛ پرسشنامه مجموعه ای از گویه ها (سوالات) است که پاسخ دهنده با ملاحظه آنها پاسخ لازم را می دهد؛ سوالات پرسشنامه را نوعی محرک-پاسخ می توان محسوب کرد، از طریق سوالات پرسشنامه می توان دانش، علایق، نگرش، و عقاید فرد را مورد ارزیابی قرار داد، به تجربیات قبلی وی پی برد و به آنچه در حال حاضر انجام می دهد آگاهی یافت (سرمد و همکاران، ۱۳۹۴).

هر چند که در مورد ساخت پرسشنامه برای تشخیص اختلال شخصیت مرزی در برخی کشورها تلاش هایی به عمل آمده و پرسشنامه هایی برای این اختلال موجود می باشد ولی همانطور که در تعریف اختلال شخصیت اشاره شد، اختلال شخصیت مجموعه ای بادوام از تجربه های درونی و رفتارهاست که با آنچه از فرهنگ و جامعه فرد انتظار می رود بسیار تفاوت دارد (DSM-5، ۲۰۱۳، ترجمه سیدمحمدی، ۱۳۹۳، ص. ۹۷۵)، از طرفی راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی در سال ۲۰۱۳ بار دیگر دستخوش تغییرات قابل ملاحظه ای شد و DSM-5 معرفی شد؛ به همین علت بر آن شدیم تا با توجه به ملاک های جدید DSM-5، برای اختلال شخصیت مرزی و با توجه به فرهنگ کنونی جامعه ایران، پرسشنامه ای جهت کمک به تشخیص بهتر این اختلال در بیماران مبتلا بسازیم.

روش تحقیق

جامعه آماری پژوهش دانشجویان دانشگاه پیام نور مرکز تهران جنوب بودند که در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ مشغول به تحصیل بودند، از بین دانشجویان دانشگاه پیام نور مرکز تهران جنوب، ۱۱۲ نفر (۳۲ نفر مرد و ۸۰ نفر زن) از دانشجویان به صورت داوطلبانه حاضر به همکاری شدند. محدوده سنی هم برای مردان و هم برای زنان بین ۲۰ تا ۳۰ سال بود.

ابزار پژوهش

ابتدا متونی که اختلال شخصیت مرزی، سبب شناسی و علایم آن را توصیف می کردند مانند: لینهان (۱۹۹۳) ترجمه علوی و شاملو (۱۳۹۳)، DSM-IV-TR (۲۰۰۰) ترجمه نیکخو و آوادیس یانس (۱۳۹۱)، DSM-5 (۲۰۱۳) ترجمه سیدمحمدی (۱۳۹۳)، علیلو و امین شریفی (۱۳۹۴)، مطالعه شدند، سپس با ۱۶ بیمار زن مبتلا به اختلال شخصیت مرزی مراجعه کننده به کلینیک نویدبخش شهرستان اصفهان مصاحبه بدون ساختار به عمل آمد و در ابتدا ۲۸ پرسش (گویه) با توجه به پیشینه ی نظری و مصاحبه انجام شده آماده شد، برای بررسی روایی محتوی، سوالات به پنج متخصص (سه روانشناس بالینی و دو روان پزشک) داده شد، با بررسی نظرات متخصصین، ۷ پرسش (گویه) حذف شد و متخصصین با ۲۱ گویه باقی مانده اتفاق نظر داشتند. برای بررسی روایی سازی تحلیل مولفه های اصلی^۱، و چرخش ابلیمن (ابلیمن مستقیم) اجرا شد که سه عامل؛ تکانشگری و هیجان زدگی (عامل اول)، ناامیدی و سردرگمی (عامل دوم) و پارانویید و گسستگی (عامل سوم) به دست آمد و برای بررسی پایایی آزمون از روش آلفای کرونباخ استفاده شد.

در نهایت پرسشنامه ای با ۲۱ گویه و سه عامل به دست آمد که پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی نام گرفت؛ پاسخ به سوالات به صورت "بله" / "خیر" می باشد که به پاسخ بله نمره یک و به پاسخ خیر نمره صفر داده می شود.

سوالات ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵ و ۱۶ سوالات عامل اول (تکانشگری و هیجان زدگی)، سوالات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ سوالات عامل دوم (ناامیدی و سردرگمی) و سوالات ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱ سوالات عامل سوم (پارانویید و گسستگی) می باشند.

یافته ها

برای ساخت و روانسنجی پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی، یافته ها بر اساس آمار توصیفی و استنباطی ارائه شد.

^۱- PCA

جدول ۱. آمار توصیفی مربوط به هر یک از گویه های پرسشنامه

سوال ها	میانگین	انحراف استاندارد	تعداد
سوال ۱	۰/۲۵۰۰	۰/۴۳۴۹۶	۱۱۲
سوال ۲	۰/۲۲۳۲	۰/۴۱۸۲۷	۱۱۲
سوال ۳	۰/۱۵۱۸	۰/۳۶۰۴۳	۱۱۲
سوال ۴	۰/۱۶۰۷	۰/۳۶۸۹۲	۱۱۲
سوال ۵	۰/۲۰۵۴	۰/۴۰۵۷۸	۱۱۲
سوال ۶	۰/۱۵۱۸	۰/۳۶۰۴۳	۱۱۲
سوال ۷	۰/۴۱۹۶	۰/۴۹۵۷۲	۱۱۲
سوال ۸	۰/۴۷۳۲	۰/۵۰۱۵۳	۱۱۲
سوال ۹	۰/۳۳۰۴	۰/۴۷۲۴۶	۱۱۲
سوال ۱۰	۰/۳۵۷۱	۰/۴۸۱۳۱	۱۱۲
سوال ۱۱	۰/۳۴۱۱	۰/۴۲۹۶۶	۱۱۲
سوال ۱۲	۰/۲۸۵۷	۰/۴۵۳۷۸	۱۱۲
سوال ۱۳	۰/۲۸۵۷	۰/۴۵۳۷۸	۱۱۲
سوال ۱۴	۰/۴۵۵۴	۰/۵۰۰۲۴	۱۱۲
سوال ۱۵	۰/۵۴۴۶	۰/۵۰۰۲۴	۱۱۲
سوال ۱۶	۰/۳۳۰۴	۰/۴۷۲۴۶	۱۱۲
سوال ۱۷	۰/۱۳۳۹	۰/۳۴۲۱۱	۱۱۲
سوال ۱۸	۰/۳۴۱۱	۰/۴۲۹۶۶	۱۱۲
سوال ۱۹	۰/۱۷۸۶	۰/۳۸۴۷۱	۱۱۲
سوال ۲۰	۰/۱۷۸۶	۰/۳۸۴۷۱	۱۱۲
سوال ۲۱	۰/۱۲۵۰	۰/۳۳۲۲۱	۱۱۲

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می کنید میانگین، انحراف معیار و تعداد پاسخ دهندگان به هر سوال نشان داده شده است.

جدول ۲. آزمون کیرز - میر - اولکین و آزمون بارتلت مربوط به پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی

مقدار آزمون کیرز - میر - اولکین	۰/۷۸۳
آزمون بارتلت - مقدار مجذور کای	۲۵۷۸/۴۳۸
درجات آزادی	۲۱۰
سطح معناداری	۰/۰۰۱

بر اساس نتایج جدول شماره ۲، مقدار آزمون کیرز - میر - اولکین برابر با (۰/۷۸۳) می باشد لذا حجم نمونه برای این بررسی رضایت بخش است و نتیجه می گیریم که داده های پرسشنامه مورد نظر به تعدادی عامل زیربنایی و بنیادی قابل تقلیل است. همچنین نتیجه آزمون بارتلت (۲۵۷۸/۴۳۸) که در سطح خطای کوچکتر از (۰,۰۱) معنی دار است، نشان می دهد که ماتریس همبستگی بین گویه ها (سوالات)، ماتریس واحد و همانی نمی باشد؛ یعنی اگر پرسشنامه بیش از یک عامل داشته باشد، از یک طرف بین گویه های داخل هر عامل همبستگی

بالایی وجود دارد و از طرف دیگر بین گویه های یک عامل با گویه های عامل دیگر، یا هیچ گونه همبستگی مشاهده نمی شود یا همبستگی بین آنها ضعیف می باشد.

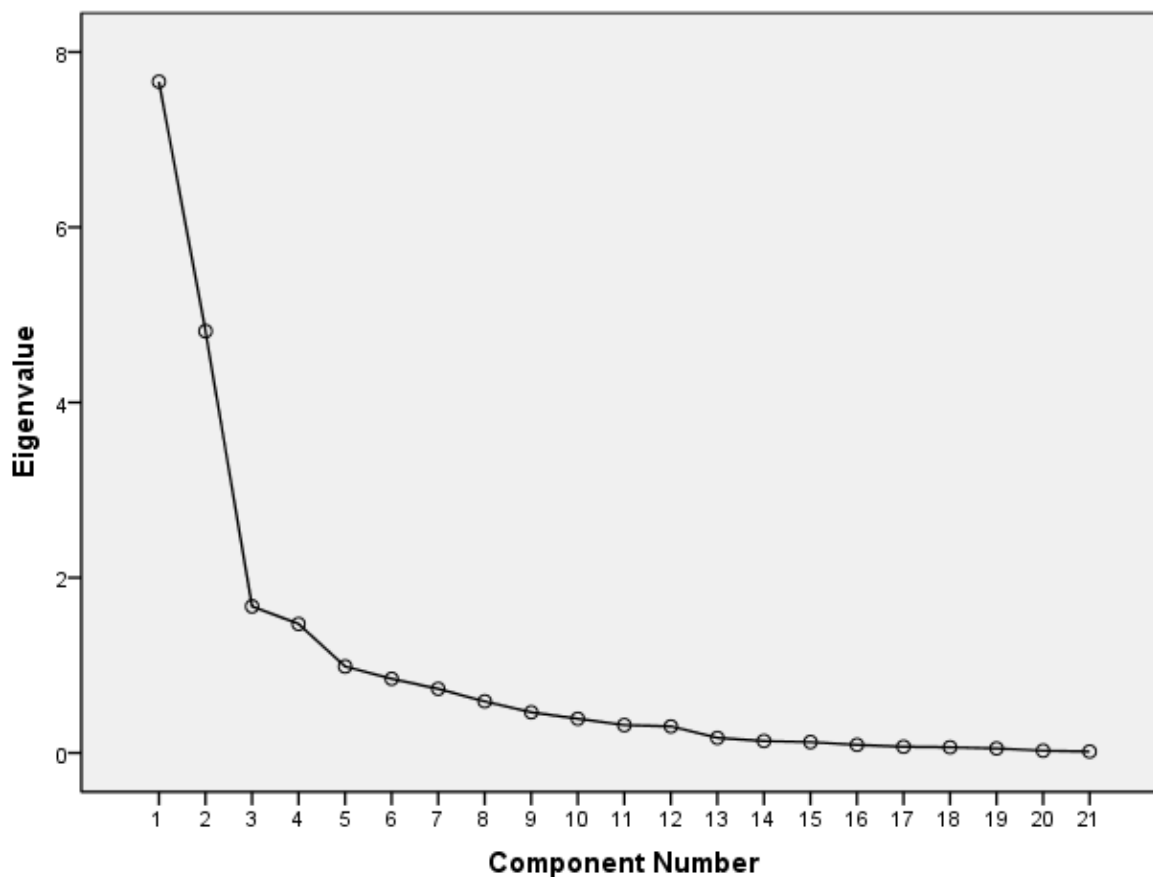
جدول ۳. شناخت سهم مجموعه عامل ها در تبیین واریانس هر گویه

شماره	گویه (سوال)	اولیه	عامل های استخراج شده
۱	احساس می کنید که هدفی در زندگی ندارید؟	۱	۰/۷۰۹
۲	تقریباً همیشه احساس تهی بودن می کنید؟	۱	۰/۷۷۲
۳	به طور مکرر در شروع کردن کارها مشکل دارید؟	۱	۰/۶۵۹
۴	اگر حس کنید شخصی شما را ترک می کند (یا واقعا این کار را انجام می دهد یا شما فکر می کنید می خواهد این کار را انجام دهد) پریشان حال شده و مضطربانه تلاش می کنید تا وی این کار را نکند؟	۱	۰/۸۰۱
۵	در مورد زندگی و آینده ناامید هستید؟	۱	۰/۸۰۴
۶	در حفظ روابط به صورت بلند مدت مشکل دارید؟ یا بیش از دو بار شکست عاطفی را تجربه کرده اید؟	۱	۰/۷۸۸
۷	اغلب بدون دلیل عصبانی و تحریک پذیر می شوید؟	۱	۰/۴۶۹
۸	اغلب بین علاقه شدید و تنفر از فردی واحد در نوسان هستید؟	۱	۰/۶۷۹
۹	تا به حال میل قوی برای آسیب رساندن به خودتان را داشته اید؟	۱	۰/۸۲۴
۱۰	تا به حال رانندگی خطرناک و با سرعت یا پرخوری شدید داشته اید؟	۱	۰/۷۴۷
۱۱	تا به حال زیاده روی در مصرف الکل یا مواد داشته اید؟	۱	۰/۴۰۶
۱۲	به نظرتان افکار شما راجع به مسائل جنسی با اکثریت مردم متفاوت است و غالباً مردم افکار شما راجع به این مسائل را عجیب می دانند؟	۱	۰/۳۲۳
۱۳	تا به حال افکار خودکشی داشته اید؟	۱	۰/۸۰۰
۱۴	اغلب احساس می کنید که دوست دارید کارهایی برخلاف آنچه دیگران می گویند انجام دهید، حتی اگر حق با آنها باشد؟	۱	۰/۵۷۷
۱۵	اغلب وسوسه شده اید پولی خرج کنید که از عهده پرداخت آن بر نمی آید؟ یا مکرر بر سر پول شرط بندی کرده اید؟	۱	۰/۴۳۸
۱۶	تا به حال حالت هایی از گریه کردن و خندیدن یا نوسان بین این دو داشته اید که نتوانید آن را کنترل کنید؟	۱	۰/۸۲۷
۱۷	معتقدید که دیگران مسبب مشکلات شما هستند؟	۱	۰/۷۶۶
۱۸	تا به حال در شرایط فشار و استرس احساس کرده اید که غیرواقعی هستید؟	۱	۰/۷۴۹
۱۹	تا به حال در شرایط فشار و استرس احساس کرده اید که بیرون از خود قرار دارید طوری که از بیرون به خودتان نگاه می کنید؟	۱	۰/۷۱۹
۲۰	تا به حال در شرایط فشار و استرس احساس کرده اید که اشیا یا دیگران واقعی نیستند؟	۱	۰/۵۵۲
۲۱	فکر می کنید که دیگران می خواهند شما را اذیت کنند یا به شما آسیب برسانند؟	۱	۰/۷۴۱

با توجه به جدول ۳، ستون استخراج، نشان دهنده مقداری از واریانس هر متغیر است. هر چقدر مقدار نزدیکتر به یک باشد واریانس بیشتری را تبیین می کند. همانطور که مشاهده می کنید پایین ترین واریانس مربوط به سوال ۱۲ و بالاترین واریانس مربوط به سوال ۱۶ می باشد.

Scree Plot

نمودار ۱. نمودار سنگریزه (نمودار صخره ای)، اجزا تحلیل عامل ۲۱ سوال پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی

جدول ۴. شناخت سهم هر عامل در تبیین مجموع واریانس تمامی سوالات

مولفه ها	کل	درصد واریانس	درصد تجمعی واریانس
۱	۷/۶۶۱	۳۶/۴۸۱	۳۶/۴۸۱
۲	۴/۸۱۴	۲۲/۹۲۳	۵۹/۴۰۴
۳	۱/۶۷۲	۷/۹۶۴	۶۷/۳۶۸
۴	۱/۴۷۲	۷/۰۱۱	۷۴/۳۷۸
۵	۰/۹۸۷	۴/۷۰۰	۷۹/۰۷۹
۶	۰/۸۴۶	۴/۰۲۹	۸۳/۱۰۷
۷	۰/۷۳۲	۳/۴۸۴	۸۶/۵۹۱

با توجه به نمودار ۱، و همانطور که در جدول شماره ۴، مشاهده می کنید، پنج عامل دارای مقدار ویژه بالاتر از یک هستند، بنابراین از کل ۲۱ گویه (سوال) می توان ۵ عامل ساخت، ولی به دلیل اینکه در حالت مطلوب می خواهیم ۳ سوال یا بیشتر روی هر مولفه بار داشته باشند، بنابراین با توجه به پیشینه ی نظری سه عامل را به SPSS تحمیل کردیم و سه عامل به دست آوردیم که (۶۷/۳۶۸٪) واریانس ۲۱ گویه (سوال) مربوط به پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی را تبیین می کنند.

جدول ۵. تحلیل مولفه های اصلی با چرخش ابلیمن و بار عاملی برای ۲۱ سوال پرسشنامه

ضرایب ساختار			ضرایب الگو			سوال
مولفه سوم	مولفه دوم	مولفه اول	مولفه سوم	مولفه دوم	مولفه اول	
-۰/۶۱۵	۰/۷۳۶	-	-۰/۴۳۱	۰/۶۰۳	-	۱
-۰/۶۵۳	۰/۷۵۰	-	-۰/۴۲۲	۰/۶۲۹	-	۲
-۰/۳۷۷	۰/۷۸۹	-	-	۰/۷۱۹	-	۳
-	۰/۸۷۱	-	-	۰/۹۳۳	-	۴
-۰/۶۴۷	۰/۷۹۰	-	-۰/۴۴۵	۰/۶۵۳	-	۵
-	۰/۸۶۶	-	-	۰/۹۲۸	-	۶
-	-	۰/۶۲۵	-۰/۳۰۴	-	۰/۵۱۹	۷
-	-	۰/۸۱۶	-	-	۰/۸۱۳	۸
-۰/۳۵۵	-	۰/۹۰۳	-	-	۰/۸۸۷	۹
-۰/۳۳۳	-	۰/۸۶۰	-	-	۰/۸۴۸	۱۰
-	-	۰/۶۲۷	-	-	۰/۵۹۱	۱۱
-	-	۰/۵۱۷	-	-	۰/۴۳۸	۱۲
-۰/۴۲۴	-	۰/۸۷۸	-	-	۰/۸۳۹	۱۳
-	-	۰/۷۲۴	-	-	۰/۷۸۱	۱۴
-	-	۰/۶۲۳	-	-	۰/۶۹۸	۱۵
-۰/۳۸۱	-	۰/۹۰۳	-	-	۰/۸۷۴	۱۶
-۰/۸۶۹	-	-	-۰/۹۱۸	-	-	۱۷
-۰/۸۴۱	-	-	-۰/۷۳۶	-	-	۱۸
-۰/۸۲۴	-	-	-۰/۷۲۱	-	-	۱۹
-۰/۷۲۲	-	-	-۰/۶۳۵	-	-	۲۰
-۰/۸۵۹	-	-	-۰/۸۸۱	-	-	۲۱

توجه: بارهای عاملی اصلی برای هر سوال پر رنگ نوشته شده است.

جدول شماره ۵، بارهای عاملی ضرایب الگو و ضرایب ساختار در تحلیل مولفه های اصلی با چرخش ابلیمن و در واقع موثرترین سوالات مورد نظر در مورد پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی هستند را نشان می دهد؛ این جدول نشان می دهد که همه سوالات موثرند و باید همه سوالات مورد استفاده قرار گیرند و نیازی به حذف هیچ یک از سوالات پرسشنامه نمی باشد.

جدول ۶. پایایی پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی (آلفای کرونباخ)

تعداد آیتم ها (سوالات)	آلفای کرونباخ مبتنی بر آیتم های استاندارد
۲۱	۰/۹۰۲

با توجه به جدول ۶، همانطور که مشاهده می کنید مقدار آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برابر (۰/۹۰۲) می باشد و این نشان دهنده این است که این پرسشنامه دارای پایایی بسیار بالایی است.

جدول ۷. آمار کلی گویه ها به تفکیک

گویه ها (سوالات)	میانگین مقیاس با حذف گویه	واریانس مقیاس با حذف گویه	همبستگی بین کل - جزء	آلفای کرونباخ با حذف آن گویه
سوال ۱	۵/۴۷۳۲	۲۵/۲۴۳	۰/۴۹۴	۰/۸۹۸
سوال ۲	۵/۵۰۰۰	۲۴/۸۴۷	۰/۶۱۶	۰/۸۹۵
سوال ۳	۵/۵۷۱۴	۲۶/۴۴۵	۰/۲۷۴	۰/۹۰۲
سوال ۴	۵/۵۶۲۵	۲۶/۸۲۵	۰/۱۶۴	۰/۹۰۵
سوال ۵	۵/۵۱۷۹	۲۵/۲۰۷	۰/۵۴۴	۰/۸۹۶
سوال ۶	۵/۵۷۱۴	۲۶/۷۷۰	۰/۱۸۵	۰/۹۰۴
سوال ۷	۵/۳۰۳۶	۲۴/۸۲۶	۰/۵۱۰	۰/۸۹۷
سوال ۸	۵/۲۵۰۰	۲۴/۶۴۰	۰/۵۴۲	۰/۸۹۷
سوال ۹	۵/۳۹۲۹	۲۴/۰۶۰	۰/۷۱۳	۰/۸۹۲
سوال ۱۰	۵/۳۶۶۱	۲۴/۱۸۰	۰/۶۷۱	۰/۸۹۳
سوال ۱۱	۵/۴۸۲۱	۲۵/۲۹۷	۰/۴۸۸	۰/۸۹۸
سوال ۱۲	۵/۴۳۷۵	۲۵/۲۰۳	۰/۴۷۹	۰/۸۹۸
سوال ۱۳	۵/۴۳۷۵	۲۴/۰۶۸	۰/۷۴۵	۰/۸۹۱
سوال ۱۴	۵/۲۶۷۹	۲۵/۳۸۷	۰/۳۸۷	۰/۹۰۱
سوال ۱۵	۵/۱۷۸۶	۲۵/۶۸۰	۰/۳۲۷	۰/۹۰۳
سوال ۱۶	۵/۳۹۲۹	۲۳/۹۸۸	۰/۷۳۰	۰/۸۹۱
سوال ۱۷	۵/۵۸۹۳	۲۵/۵۷۸	۰/۵۴۸	۰/۸۹۷
سوال ۱۸	۵/۴۸۲۱	۲۴/۳۹۶	۰/۷۰۹	۰/۸۹۲
سوال ۱۹	۵/۵۴۴۶	۲۴/۸۰۹	۰/۶۸۷	۰/۸۹۳
سوال ۲۰	۵/۵۴۴۶	۲۵/۱۱۵	۰/۶۰۳	۰/۸۹۵
سوال ۲۱	۵/۵۹۸۲	۲۵/۵۴۰	۰/۵۷۸	۰/۸۹۶

جدول شماره ۷، آلفای کرونباخ به شرط حذف آن گویه را نشان می دهد با توجه به نتایج حاصل از جدول و با توجه به میزان آلفای به دست آمده در ستون ۵، از آنجا که میزان ضریب آلفای گویه ها با حذف آن گویه تاثیری در بالا رفتن ضریب کلی ندارد لذا این امر نشان از مناسب بودن تمام گویه ها دارد و لزومی به حذف هیچ یک از گویه ها نیست.

بحث و نتیجه گیری

به منظور سنجش روایی سازه پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی از روش تحلیل مولفه های اصلی، و چرخش مولفه ها از نوع ابلیمن (ابلیمن مستقیم)، استفاده شد. بر اساس تحلیل های صورت گرفته، سه عامل برای پرسشنامه شناسایی و استخراج، و تکانشگری و هیجان زدگی (عامل اول)، ناامیدی و سردرگمی (عامل دوم)، و پارانوئید و گسستگی (عامل سوم) نام گذاری شدند.

پایایی پرسشنامه به روش سنجش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) محاسبه شد. در سنجش پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ضرایب همبستگی برای هر یک از گویه ها بین (۰/۸۹۱) تا (۰/۹۰۵) و برای کل پرسشنامه (۰/۹۰۲) بدست آمد که نشان دهنده پایایی بالا پرسشنامه است.

به طور خلاصه آنکه، در پژوهش حاضر ویژگی های روانسنجی مناسب و صحت ساختار عاملی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفت و بررسی های آماری نشان داد که پرسشنامه اختلال شخصیت مرزی از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است. در نتیجه درمانگران (روانشناسان بالینی و روانپزشکان) و پژوهشگران حیطه سلامت روان (روانشناسان بالینی، روانشناسان شخصیت، روانپزشکان...) می توانند از این پرسشنامه که با توجه به فرهنگ جامعه ایران و با توجه به آخرین نسخه کتاب راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (DSM-5)، ساخته شده است برای کمک به تسهیل روند تشخیص یا تفکیک افراد مبتلا به اختلال شخصیت مرزی از افراد غیر مبتلا استفاده کنند. لازم به ذکر است که هر چند این پرسشنامه از ویژگی های روانسنجی مناسب و صحت ساختار عاملی برخوردار است ولی هیچگاه نمی تواند جایگزین مصاحبه بالینی متخصص از بیمارش باشد.

این پژوهش نیز عاری از محدودیت نبود و از جمله محدودیت های پژوهش عدم امکان نمونه گیری تصادفی از استان تهران بود، شیوه های مرسوم برای انتخاب، از قبیل انتخاب نمونه از روی شماره تلفن (به دلیل همبستگی با طبقه اجتماعی) و یا انتخاب نمونه از یک منطقه شهری مثلا پارک ها (به دلیل مراجعات گروه های خاص) دارای اشکالات بیشتری است.

تشکر و قدردانی

از کلیه افرادی که به صورت داوطلبانه حاضر به شرکت در این پژوهش شدند کمال قدردانی را داریم.

منابع

انجمن روانپزشکی آمریکا (۲۰۰۰)، متن تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلالهای روانی DSM-IV-TR. ترجمه: نیکخو، محمدرضا و آوادیس یانس، هامایاک (۱۳۹۱). تهران: سخن.

انجمن روانپزشکی آمریکا (۲۰۱۳). راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی ویراست پنجم DSM-5. ترجمه: سیدمحمدی، یحیی (۱۳۹۳). تهران: روان.

بلک، دونالد و گزنت، جان (۲۰۱۴). راهنمای آموزش و کاربرد DSM-5. ترجمه: منصوره راد، عبدالرضا (۱۳۹۴). تهران: ارجمند.

سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه (۱۳۹۴). روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگه.

فلیپ رایس، ف. (۲۰۰۱). رشد انسان. ترجمه: فروغان، مهشید (۱۳۹۲). تهران: ارجمند.

گنجی، مهدی (۱۳۹۳). آسیب شناسی روانی DSM-5. تهران: ساوالان.

لینهان، مارشا ام. (۱۹۹۳). راهنمای اجرای رفتاردرمانی دیالکتیکی اختلال شخصیت مرزی. ترجمه: علوی، خدیجه و شاملو، نادیا (۱۳۹۳). تهران: ارجمند.

محمودعلیلو، مجید و شریفی، محمدمبین (۱۳۹۴). اختلال شخصیت مرزی. تهران: ارجمند.

Barnow S, Limberg A, Stopsack M, Spitzer C, Grabe HJ, Freyberger HJ, et al. (2012). Dissociation and emotion regulation in borderline personality disorder. *Psychol Med*; 42(4). 783-94.

Bohus M, Dyer AS, Priebe K, Kruger A, Kleindienst N, Schmahl C, et al. (2013). Dialectical behaviour therapy for post-traumatic stress disorder after childhood sexual abuse in patients with and without borderline personality disorder: a randomized controlled trial. *Psychother Psychosom*; 82(4). 221-33.

Fossati A, Gratz KL, Maffei C, Borroni S. (2014). Impulsivity dimensions, emotion dysregulation, and borderline personality disorder features among Italian nonclinical adolescents. *Borderline Personal Disord Emot Dysregul*. 1: 5.

Herpertz S, Gretzer A, Steinmeyer EM, Muehlbauer V, Schuerkens A, Sass H. (1997). Affective instability and impulsivity in personality disorder. Results of an experimental study. *J Affect Disord*; 44(1). 31-7.

Niedtfeld I, Schmahl C. (2009). Emotion regulation and pain in borderline personality disorder. *Curr Psychiatry Rev*; 5(1): 48-54.

Posner MI, Rothbart MK, Vizueta N, Levy KN, Evans DE, Thomas KM, et al. (2002). Attentional mechanisms of borderline personality disorder. *Proc Natl Acad Sci U S A*; 99(25). 16366-70.

Soltaninejad A, Fathi ashtiani A, Ahmadi K, Nikmorad AR, Rahmati najarkolaei F, Jahani, S, Mokaberi M.A & Dalivand HM. (2013). Model of suicidal ideation among Iranian soldiers: the role of personality disorder, emotion focused coping style and impulsivity. *Journal of basic and applied scientific research*; 3(2). 832-837.

Construction and evaluate the psychometric properties of the Borderline personality disorder questionnaire

*Salar Goshtasbi Asl, **Mehri Fatehi, ***Razieh Moozarminia

*Department of Psychology and Education, Faculty of Hum, University of South Tehran PNU, Isfahan, Iran, E-mail: salar.goshtasbi.asl@gmail.com

** Department of Psychology and Education, Faculty of Hum, University of Khorasgan Isfahan, Isfahan, Iran, E-mail: Fatehimahshid@gmail.com

***Department of Psychology and Education, Faculty of Hum, University of South Tehran PNU, Izeh, Iran, E-mail: atilamozarminia@gmail.com

Abstract

Given the importance of correct diagnosis of mental disorders, particularly personality disorders that person's life and his chiefs, overshadowed, Construction and evaluate the psychometric properties of the borderline personality disorder questionnaire was considered in this study. For this purpose, 112 students of Payam Noor University of South Tehran on a voluntary basis borderline personality disorder questionnaire based on literature reviews and interviews whit 16 pepole with borderline personality disorder took place, was built, responded. The result of principal component analysis showed that the borderline personality disorder questionnaire, with 21 questions based on (67/368%) of the total variance, have three underlying factors in the names of (Impulsivity and Excited), (Despair and confusion), and (Paranoid and Dissociation). Cronbach's alpha coefficient (0/902), indicating high internal consistency of the questionnaire. The finding suggest that current questionnaire as borderline personality disorder questionnaire with 21 question, the validity and reliability is appropriate, that professionals (clinical psychologists and psychiatrists) can be used to accelerate and complete the process of diagnosis using it.

Keywords: Personality disorders, Borderline personality disorders, Psychometric properties, Validity and reliability, Borderline personality disorder questionnaire